

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Oliverii Florentii Waterloop Congreg. Oratorii B. Mariae
Aspricol. Presbyteri Monita Spiritvalia Et Moralia
Tetrastichis distincta**

Waterloop, Oliverius F.

Antverpiae, 1657

Titulus XVIII. Senectus, Mors.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9689

Est, quando habetur in novo
Vinum vetustum cantharo;
Est, quando ne quidem novum
Habet vetustus cantharus.

Iuvenilis auditor scholæ
Vvâ recente permades?
Doctõris auditor senis,
Veteri fitim sedas mero.

Est vita vini cantharo
Humana similis: istius,
Cum parva restat, portio
Acescit, & paucis sapit.

Pudentis & prudentis est,
Canos vereri: si parum
Niteant, vel obscurum fatis
Effulget in senio genus.

Seniorem honore præveni.
Est hinnulo potior leo
Etiam senex: vix prenditur
Laqueo vetustus simius.

II. Iuvenis tace: magis decet
Iuvenem tacere, quàm loqui.
Pare puer: humilis decet
Corpus pusillum spiritus.

Cave, cave coram sene
Rubore digna dicere:
Linguae pudendam lubricæ
Senectæ censuram dabit.

Nemo senectam rideat;
Omnes ad illam currimus:
Hanc multa rerum notio,
Vfusque longior beant.

Ecquis senectam non cupit?
Quis affecutus haud dolet?
Sumus hominũ ingratum genus:
Nam quis senex vitæ satur?

Seni senectam, ceu malum
Grande objicis? nisi hoc bono
Potiaris, extremo malo
Mortalium multaberis.

Iuventa, dum levis gravem
Rides senectam, per breves
Vendis cachinnos; his emes
Longi doloris femina.

Senectus. Mors.

I. **N**on est senectæ onus grave,
Si non repugnanter feras.
Queris & auges? te tui
Habebis auctorem mali.

Morbis senectæ & moribus
Te lætus apta; detrahes
Molestiæ de pondere,
Et mentis addes gaudio.

Assuesce duris: omnia
Ætatis humanæ mala,
Tuæ ad senectæ tempora,
Vt ad officinam, confluunt.

Te tempus erectum dedit,
Iam curvat: est malus faber;
Quæ recta firmârat prius,
Depressiora post facit.

Gg 3 2. Quid-

2. Quidquid supremâ fors tibi
Tabulis notato contulit,
Augendo serva; ne levis
Te fama spernat prodigum.

Antiqua serva cum fide
Patriis amicis pignora;
Sicut parentes integra
Et certa servarunt tibi.

Ne vive parcus, quæ seni
Superant, opum; sed indigos
Profusiore quàm soles,
Tibi fac amicos munere.

Nec omnia omni subtrahas,
Nec largiaris omnia:
Fiduciam misce metu,
Memor esse parcus prodigo.

Vfus ad omnes sic tibi
Te fac amicum, ut ceteris
Egere nolis, nec tuum
Ament cadaver vultures.

Hereditatem qui petit,
Tibi dubiam facit fidem:
Vt fidus heres nascitur,
Sic infidelis scribitur.

Meliùs sibi esse, quàm tibi
Vult pauper heres: lacrymis
Votisq̄ue ait, Primum mihi,
Rursum mihi, totum mihi.

3. Natura cum dederit tibi
Multum diuque vivere,
Rarum senectutis bonum
Testare sanctis moribus.

Tumulo propinquus, & canis,
Et ludis, & saltas senex?
Quid inferis silicernium,
Mortique delicias facis?

Saltem saluti consule,
Sub ultimæ ætatis dies
Monet senectæ; ad exitum
Te compara: imminet DEUS.

Potest quidem juvenis citò
Mori, diuque vivere:
Sed vivere hoc ævo diu
Incurvus haud potest senex.

Felicis est diu vivere:
Felicioris est mori,
Vitæ priusquam tædio
Optare mortem cœperit.

Quò vita amarior fuit,
Hòc sæpè mors est lætior:
Quò vita delicatior,
Hòc semper est mors tristior.

Quò vita amatur dulciùs,
Hòc duriùs relinquitur:
Mortem timet felix; miser
Vitæ laborat tædio.

Cùm sis egenus omnium,
Cur semper optas vivere?
Quod velle posse te scio,
Ignoro posse cur velis.

In res dolendas incidit,
Cui vita currit longior:
Tibi multa oportet accidant,
Si vivis, aut moreris diu.

Putat

Pata quot annos vixeris ;
 Paucos habebis gaudii,
 Multos putabis tædii:
 Vna annus est misero dies.

4. Inter dolores anxio,
 Interque læta pendulo
 Mors vellit aurem; & te sibi
 Vitæ imperitum vendicat.

O quisquis olim visus es
 Plorare, vix natus puer,
 Cur nunc mori doleat tibi,
 Cui fuit nasci dolor?

Beatus & carus DEO,
 Quisquis salutis flumine
 Ablutus, interit puer,
 Mortem triumphat innocens.

Ah ne time, puer, mori !
 Discriminum mille agmina
 Moriendo ludes. Hoc boni
 Bonum esse opus disces DEI.

Bonum quidem nasci prius
 Fuerat tibi : melius tamen,
 Multoque fit felicius,
 Ecclesiæ in gremio mori.

5. Infantulum Tonantem,
 Infantuli loquuntur ;
 Non ore, sed cruore:
 O sanguinem disertum !

Nondum potens linguâ loqui
 Arridet ensi parvulus ;
 Et robur infantis DEI
 Pulchro cruore prædicat.

Frequenter hoc ævo solet
 Mori ante patrem filius:
 Hac lege & ævi moribus
 Moriere, me vivo, Liber.

6. Quiesce ; cessa mortuum
 Lugere filium parens:
 Ceu pignus hunc DEUS dedit,
 Ceu pignus hunc DEUS abstulit.

Lugere matrem in filii
 Vetare noli funere:
 Moderare luctum, cum suis
 Animum repletit lacrymis.

7. Sperare magna, sæculi
 Velocitas vitæ vetat:
 Nimis, heu! brevi mortalium
 Clauduntur anni termino.

Quacumque cæli cærum
 Sol pervagatur fornicem,
 Et quâ vagus per aëra
 Radios reflectit igneos ;

Rotamur omnes nescii,
 Serieque cæcâ volvitur ;
 Omnes vicissim, temporum
 Rerumque lusus, nascimur.

Nil mensium pater dies
 In orbe mansurum videt ;
 Vbi mobiles rerum vices
 Se more turbinum premunt.

Primis ab anni mensibus
 Ad ultimum delabimur:
 Perire nemo se videt ;
 Periisse nemo non videt.

Com-

Communis, heu! cùm sis homo, Non posse quod vis est labor?
Memento, fortis: nil habet Quiesce: quod possis, velis:
Hæc vita constans: quæ diu Imbelle velle qui dedit,
Stetisse miraris, cadent. Is posse, cùm volet, dabit.

Hinc astra, quos pateris dies, Speciosa, sæpè dic, DEUS,
Trudunt trahuntque; illinc dolo Verbis sponendi inanibus:
Te nectit hostis: cur novi Fugio deinceps; nil queo
Captes laboris carcerem? Præter malum, ni me juves.

Horas, dies, menses quoque Sat multa promissi miser,
Pateris & annos; sidera Levis ore, plumbeus manu.
Trudunt, trahuntque miseras: Promissa mitto: nil boni
Has quisquis ambis, haud sapis. DEUS, absque Te, effectum dabo.

Est ipse fluxus temporis Piger opere, ore strenuus,
Tempus: sed idem fluxus est Rebus futuris imminens,
Mors temporis: igitur liquet, Nil reddo præsens: scilicet
Mortem esse tempus temporis. Tunc multa, magna, nunc nihil.

Dies diei deficit, Promissionum plus satis
Deestque tempus tempori, Me divitem hætenus, tuæ
Et vita vitæ: mors opus Nunc sola spes opis, DEUS,
Vix inchoatum diruit. Solatur. Age de me, ut lubet.

Divina dona prosperæ Dic æger; Ecce me mei
Salutis ignoras? tua Torporis admonet DEUS:
Ne semper ignores bona, Virtutis à me plusculum,
Facies valetudo mala. Opusque majus exigit.

Te Numen & morbus novam Dic æger; Est cordi mihi,
Virtutis ad palmam vocant. Si vita restat, cum DEO
Vis, nec potes? vires pete: Mutare vitam; & moribus
Dat posse, velle qui dedit. VALE usitatis dicere.

Nimis volens minùs valens, Te, conscium tibi, decet
Quantùm vales tantùm velis; Totum dicare Numini;
Quod debet is reddit DEO, Illique cuncta cedere,
Qui, quod potest, haud negligit. Veris que verbis dicere;

Vixi tot annos ; & nihil
Habere me facti pudet,
Quo tester , ô DEUS, tuo
Amorem AMORI redditum.

Si me tamen sic evocas,
Habe paratum ; sum tuus:
Tua quod voluntas eligit,
Mea & voluntas diligit.

8. Tranquillus optas vivere ?
Nec vivere opta, nec mori.
Committe, quæ nescis, DEO.
Quis tu ? ut, quod ille scit, scias?

Tibi se DEUS ; tu te DEO
Volens libensque consecra,
Promptus, relictis retibus,
Quò te vocaverit, sequi.

Pende sub uno mens DEO
Parata vivere, aut mori;
Et prompta mox è corpore,
Vt te vocârit, egredi.

Digito notatum Numinis
Proferre ne spera diem:
Quo fata momento vocant,
Cessare jussu non licet.

Nil mortis incertus dies
Si prorogetur, proficit:
Tibi vita non fiet morâ
Beatior, sed longior.

Quis mente tranquillâ potest,
Et lætus ex voto mori ?
Qui semper extremum sibi
Luxisse credidit diem.

Quem visis ægrum , de suo
Haud surget, inquis, lectulo?
Si surgat , agrè frivolum
Egisse te vatem feres.

Morbo petitus, pristinâ
De sanitate gratiam
Habe DEO, aptus reddere
DOMINO petenti creditum.

9. Humana vita, dic, quid est?
Est scena : siparium amove ;
Fuisse vana & ludicra
Videbis illicò omnia.

Quid nostra vita ? fabula.
Non quàm diu, sed quàm benè
Peracta sit, nostrâ interest.
Benè vive ; sic vives diu.

Ne vive securus , memor
Vitæ tuæ actus ultimi:
Comœdiam, an Tragœdiam
Mors claudet; an bona, an mala?

Felicitatem originis
Nisi funeris felicitas
Ostendat; infauftam miser
Originem finis gemet.

Humana vita, dic, quid est?
Sagitta: dum volat, avolat.
Sonus: incipit, mox desinit.
Trochus, à rotante pendulus.

Quid bulla? quid flos vernulus?
Quid fumus? an tria sunt nihil?
Humana vita quid? nisi
Flos, bulla, fumus? an nihil?

H h

Est

Est vita, quam nos vivimus,
Imago mortis, ambulans
Cadaver: adspira brevî
Hinc ad Beatorum domos.

10. Agnosce, rerum quisquis es
Incurius cælestium,
Quàm vilis es res; vix homo:
Vix ulla res homine minor.

Si mente quòd validâ vales
Præfidis, & places tibi,
Corpus labascens adspice,
Et languidos vide pedes.

Nudata quando carnibus
Miraris ossa; cogita
Te posse proprie tuum
Habere sub cælo nihil.

Vi Numinis reconditâ,
Sed non iniquâ, annosior
Fit silva momento cinis;
Acies, cadaverum strues.

Quid est homo? cor, & caro.
Caro quid? cadaver fœtidum.
Cor? cura. Nasci? morbus est.
Quid vivere? est crebrò mori.

Hinc disce, quid sis, ô homo,
Quantusque, musca quem ferit,
Qui perpeti esuriem, sitim,
Algorem & æstum cogaris.

Hinc disce, quid sis, ô homo,
Quantusque; cogêris brevî,
Cadaver & turpe & putre,
Fœtere, vermis pabulum.

Hæc, mente qui jam videris,
Nihil tumebis: at decet
Animi decôro corporis
Velare turpitudinem.

Hominem te ais? quàm sis homo,
Rationis usu fac probes;
Onerique disce corporis
Animi hunc honorem jungere.

Densâ vndequaque cingeris
Inscitiæ caligine:
Neque id scies, donec dolos
Recludat hora funeris.

Cur mille mortales modis
Morimur; modo uno nascimur?
Quia omnium mortalium
Sunt mille morbi; una est salus.

Nasci, & mori quid sit, latet.
Miraris? haud miraberis,
Si te fateris hæctenus
Nescire, quid sit vivere.

11. Est lata lex una omnibus,
Quæ præcipit nasci & mori:
Non posse vivere, est mori;
Nescire, morte pejus est.

Communis est lex omnibus
Mortalibus semel mori:
Si, quàm sit, ista lex potens,
Haud cogitas; stultè sapis.

Moriturus es. quoties? semel.
Quis nescit? at nescis diem:
Perpende. nemo crastini
Securus aut est, aut erit.

Cal-

Calcanda mortis omnibus
Et singulis semel est via:
In morte quod factum voles,
Hoc vivus in præsens age.

Sunt cæca mortis tempora:
Nec providum Numen finit
Homini liquere, quid vehet
Fluentis horæ clausula.

Mors, certa res est ; te manet:
Incerta res est, quo die,
Quove illa te sternet loco:
Vbique semper hanc mane.

Nec vespæ, nec crastini,
Nec horulæ certa est fides;
Sed omnium incertissima
Est hora certi funeris.

Nescis ubi te mors manet:
Vbique tu mortem mane;
Ne fortè sit quod hoc loco
Tecum velit decidere.

Prudenter ordinandus est
Omnis dies, quasi ultimus:
Differre qui vitam volunt,
Inopina sæpè mors rapit.

Moriere ; delicias suas
Mundo relinques : aridos
Præter labores mortuus
Geres nihil ; sed nec geres.

Fecisse quod moriens voles,
Iam, cum potes, cur non facis?
Fugisse quod moriens voles,
Iam, cum potes, cur non fugis?

Fini stude : semel mori
Decrevit omnibus DEUS:
Sed vitam honestè claudere,
Soli bono obtigit viro.

Quid præstolaris crastinum,
Morisque subnectis moras?
Operare, quidquid ultimâ
Voles peractum in horulâ.

Mors sola solvet subdola
Vitæ brevis deliria:
Vt est honestum fortiter,
Sic turpe, turpiter mori.

Numquam putanda mors mala,
Quam vita præcessit bona:
Oraculum est ; mori malè
Non posse, qui vixit benè.

Est turpe monstrum, quæ bonum
Bona vita finem non habet.
Sudasse quid juvat diu,
In fine quando deficis?

12. Vtinam dicata mens DEO
Exerceatur talibus
Considerationibus,
Novissimæ lucis memor!

Hæc cogita: Vnde veneris,
Quem sis iturus ad locum;
Quid sis futurus ; quemque sis
Habiturus olim Iudicem.

Anima misella te vide ;
Motus tuos circumspice :
Tua dicta, facta sic proba,
Vt mortis hora comprobet.

H h 2 Olim

Olim tot annos, tot dies
Meditare lapsos: sic vide
Fugax ut ætas avolat,
Vt funeris vivas memor.

Brevi futurum cogita,
Vt judicaris à DEO:
DEO vidente, & omnia
Sciente, peccabis minus.

Qui vivis uni unus tibi,
Cui CHRISTUS à corde exulat,
Perpende, quàm sit ultimi
Horrenda iudicis tuba.

Non solus unus aut duo
Sententiam de te ferent:
Erit sub innumero tibi
Dicenda causa iudice.

Curis omissis omnibus,
Hanc præter unam, te ad DEI
Tribunal exactum para:
Hæc cura curarum est caput.

Mortem & tribunal cogita:
Hodierna si parcat dies,
Te fortè tollet crastina,
CHRISTOQUE sistet iudici.

Animum tribunali para;
Cælos, vel orcum cogita:
Secura mens sui exitus,
Est magna pœna criminis.

Tribunal extremum altiùs
Insculpe menti: quo loco,
Quo tempore, die, horulâ
Vocandus, ah! nescis homo.

O anima, si DEO arbitro
Inventa sis habens minus,
Quo Medus olim Balthasar
Periit, peribis exitu.

13. Non interibis, vir bone,
Sed introibis in bonum:
Te vitam ad æternam brevis
Mors ducet; introitus erit.

Non introibis in bonum,
Sed interibis, vir male:
Te mortem ad æternam brevis
Mors ducet; interitus erit.

Benè vive. Declina à malo,
Et fac bonum; optabis mori:
Abrumpit omne mors malum,
Quod vita credidit bonum.

Finis malorum est ultimus
Mors, sine vel carens malum:
Hanc vitat, ut malum, malus;
Invitat, ut bonum, bonus.

Mortem tuam si non amas,
Te non amas; aut te bonum
Gratis vocas. Magnum bonis
Mors est bonum: hoc opta tibi.

Quousque tandem lentior
Mundi inquilinus hæreo?
Quis hac domo discedere
Mihi det paternos ad lares?

Est vera vita caritas:
Hanc vive; prælagus tui
Fies ab illâ funeris,
Morti paratus, & DEO.

Est

Est vera vita, vivere
 Vitam secundum spiritum:
 Nec vera sit mors, sic mori;
 Mors vera, turpiter mori.

14. Timenda qui raro times,
 Cur nec timenda nunc times?
 Vis non timere quæ times?
 Timenda quæ sunt sat time.

Qui mente fluctuans vagâ,
 Fiduciæ & formidinis
 Saxum inter hæres & sacrum,
 Vertumnus es, vel Proteus?

Quid corporis mortem times?
 Hæc sæpè plaga est unica:
 Mors est timenda spiritûs,
 Necando quæ numquam necat.

Mortem leve est contemnere,
 Sed cogitare durius:
 Ne prima sit species levis,
 Facit iterata impressio.

Fiet gravis mors quam times,
 Quam non times, fiet levis:
 Iuxta tui normam metûs,
 Amaritudo mortis est.

Timore quam nullo potes
 Vitare mortem, cur times?
 Vitare quod potes scelus,
 Originem mortis, time.

Omni loco, omni tempore
 Mortem timere, est unius
 Mortis loco longissimam
 Bis millies mortem pati,

Sic disce, quid fueras priùs,
 Quid es modò, aut futurus es,
 Ut ne immoreris; est sui
 Ignara vita gratior.

Horrere nolis anxie
 Ventura mortis tempora:
 Vitam sùetus temnere,
 Nec damna, nec mortem timet.

De sæculi optimo statu
 Sic cogita, quasi integrum
 Victurus esses sæculum:
 De fine, ceu iussus mori.

15. Excurrit annus: cur novo
 Amabis anno vivere,
 Si non amoris ut tui
 Æternitatem plus ames?

Mens alta spirans, & suam
 Æternitatem cogitans,
 Longos nec æstimat dies,
 Nec longiores appetit.

Fugare disce perbrevis
 Mortis metum æternæ metu:
 Æternitatem tartari
 Cælique, præfer tempori

Ne laus tibi cadat vetus,
 Sic vive, surgat ut nova:
 Vbicumque honestè vixeris,
 Crede esse jucundum mori.

Honestæ turpitudinis sit,
 Seu gloriosa infamia,
 Vitam æquitati impendere,
 Et pro bonâ causâ mori.

Cæleste regnum eme sanguine;
 Gaudebis empto: si fugis,
 Facto dolebis: arduâ
 Sed illud attinges viâ.

16. Hominis repentino mali
 Gaudere noli funere:

Felix, at idem rarus est,
 Qui vixit expers criminis.

Homini sepulchrum mortuo
 Est terra quævis; editus
 Terrâ, ipse terra est: mortua
 Sic terra terræ redditur.

*S*cribenda restant plurima;
 Sed parco: & ut ne sim tibi
 Molestus, abstineo sciens;
 Utque alteri superet labor.

Nam tanta rerum copia
 Abundat, ut desit suo
 Faber labori, nec suus
 Ulli fabro desit labor.

Hæc pauca verba mortui
 Audire vivus sustine:
 Tibi ut placerem mortuus,
 Placere vivus nolui.

F I N I S.